

DEFRIT

EUROPOS MOKINIŲ LAIKRAŠTIS / NR. 78 / 2012 METŪ GRUODIS

LAIKRAŠTĮ LEIDŽIA ISPAÑIJOS, ITALIJOS, LIETUVOS, PRANCŪZIJOS, RUMUNIJOS IR VOKIETIJOS MOKINIAI

IES Monelos, A Coruna hosts international DEFIRIT meeting

The annual meeting of editorial board of DEFIRIT newspaper took place in A Coruna, Spain. Students and teachers from Germany, Italy and Lithuania participated in a number of most interesting activities, communicated and discussed plenty of issues and enjoyed the hospitality of Galician people.

On the first day all delegations were warmly welcomed by the director of the school Irene Senín Bazaar and vicedirector Lucía Garzón Cuadrado. After that the students introduced their schools and regions to their friends. To some students it was hardly necessary because they have already known each other from previous meetings. Then the members of the project had a visit in the City Hall where they met the Mayor of A Coruna and

had a tour around the impressive City Hall. Moreover, a most interesting tour of the old town of A Coruna was guided by ex-members of DEFIRIT, now students of university. Despite the rain and cold wind, we explored the wonderful sights of the beautiful city.

The next day we had a unique opportunity to join the ever-continuing flow of peregrinos – pilgrims on Camino de Santiago – the pilgrimage road to Santiago de Compostela. We started high in the mountains, in mysterious tiny village O Cebreiro where a legendary miracle of the Holy Grail occurred. Then we actually walked a part of the road across the fields and farms of Galicia, jumping over the streams, enjoying the scenery, overtaking other pilgrims travelling by bikes and on foot. Finally the bus took us to Santiago de Compostela with its magnificent Cathedral, numerous churches, quaint

narrow streets bustling with life where every cobblestone speaks history.

Another day brought more adventures: this time we visited La Voz de Galicia, a Spanish daily newspaper with highest circulation in all Galicia. This newspaper helps to publish the Spanish issue of DEFIRIT. We had a tour of its publishing house, TV and Radio studios, museum. For the members of a publishing project it was an invaluable experience to see a paper „being born“ or „trying on“ a chair of a TV studio presenter. After this visit all members had lots of ideas how to improve DEFIRIT in international editorial board meeting.

The farewell evening started with Award ceremony for photography in Galicia followed by a concert of DEFIRIT partner schools. Spanish, Italian, German and Lithuanian presented their homework and received a

huge applaud from the audience of parents, teachers and schoolmates.

The visit was not only educational. The students had a unique chance to get to know the lifestyle of Spanish people while living in their families. All students received an exceptionally warm welcome and hospitality. They left their newly found families with tears in their eyes.

To sum it up, this meeting was both productive with new ideas and entertaining. The members of the project are very thankful to the director of Monelos Irene Senín Bazaar, ever smiling vicedirector Lucía Garzón Cuadrado, the community of school and hosting families. Looking forward to meeting in Altamura, Italy!

Ineta Leščiauskienė
and
Lithuanian DEFIRIT team

„DEFIRIT“ DALYVIAI

ISPAÑIJA
IES Monelos
E 15009 A CORUÑA
centros.edu.xunta.es/iesmonelos/

ITALIA
Liceo Federico II de Svevia
I 70022 ALTAMURA
setteeuropal@libero.it

LIETUVA
Kelmės J. Graičiūno gimnazija
Raseinių g. 1, LT-86140 Kelmė
www.jggimnazija.lt

PRANCŪZIJA
Lycée du Kreisker
29250 ST POL DE LÉON
lyceekreisker_cdi@yahoo.fr

RUMUNIJA
Liceu Radu Grecenau
SLATINA, jud. Olto
www.cnrg.ro/en/home.html

VOKIETIJA
Schönbuch-Gymnasium
D 71088 HOLZGERLINGEN
www.schoenbuch-gymnasium.de

APIE TARPTAUTINĮ PROJEKTĄ „DEFRIT“

„Defrit“ – tai tarptautinis jaunimo laikraštis, kurį jau kelis dešimtmečius leidžia mokiniai ir mokytojai iš Vokietijos, Italijos, Prancūzijos, Ispanijos, Rumunijos, Lietuvos. Lietuvai šiame projekte atstovauja Kelmės Jono Graičiūno gimnazija. Laikraštis išeina 4–5 kartus per metus, o kartą per metus visų išvardintųjų šalių dalyviai vyksta į partnerių susitikimus. Kelmės gimnazistai dalyvavo susitikimuose Vokietijoje ir Ispanijoje. Kiekvienas „Defrit“ numeris leidžiamas vis kitoje šalyje, ši numerj parengė Kelmės Jono Graičiūno gimnazijos mokiniai ir mokytojų kūrybos klubo „Hipokrenė“ nariai.

Somewhere over the rainbow

Zehntausende Besucher pro Jahr aus der ganzen Welt und eine einmalige Stimmung. Es mag sich anhören, als sei von einem Musikfestival die Rede. Dem ist aber nicht so, denn die Rede ist vielmehr von einer ökumenischen Bruderschaft, die in den letzten Jahrzehnten für viele Jugendlichen als Pilgerziel an großer Bedeutung gewonnen hat: Taizé.

Ein zweihundert- Seelen- Dorf mitten in der Einöde Frankreichs, außerdem ein paar Kühe, Schafe und Hühner. Hört sich wahrhaftig nicht sonderlich attraktiv an für Jugendliche, die sich scheinbar von Kirche und Glauben distanzieren, wenig für religiöse Werte übrig haben und die in einer westlichen, konsumorientierten Gesellschaft aufgewachsen sind.

Dennoch gibt es eine Vielzahl an Gründen um nach Taizé zu gehen. Für den einen scheint es interessant zu sein junge Leute aus der ganzen Welt kennenzulernen, mit ihnen zu diskutieren und somit sein eigenes Weltbild zu verändern, wobei andere Taizé vielmehr als einen Ort der Stille, der Entspannung und der Inspiration sehen. Und auch wenn die

Jugend von heute als zunehmend ungläubig beschrieben wird, besucht ein Großteil der Jugendlichen Taizé aus religiösen Gründen.

Nun darf man sich jedoch keine Mädchen mit knöchellängen Röcken und geflochtenen Zöpfen oder bärige, langhaarige junge Männer vorstellen. Es sind vielmehr moderne und kritische Jugendliche, die sich gemeinsam mit ihrem Teeniekreis oder ihrer Pfadfindergruppe, für ein friedliches Zusammenleben, die Entstehung der Erde oder den Sinn des Lebens interessieren.

So wird bei verschiedenen Workshops im wahrsten Sinne des Wortes über Gott und die Welt diskutiert. Wie sind Kirche und Wissenschaft miteinander vereinbar? Wie kann ich mich in der Gesellschaft am sinnvollsten und effektivsten einbringen? Wie schaffe ich es die richtigen Entscheidungen in einer schier grenzenlosen Welt zu treffen?

Zwischen all dem Ernst des Lebens wird jedoch auch unglaublich viel gesungen und gelacht. Es vergeht kaum ein Moment, in dem nicht irgendwo eine Gitarre tönt, Putzutensilien zu Instrumenten umfunktioniert werden oder in dem man nicht leise vor sich hin summt. Auch in der Kirche wird größtenteils gesungen. Außerdem werden stets ein paar Bibelverse in etlichen verschiedenen Sprachen vorgetragen und einige Minuten geschwiegen. Vor allem Letzteres ist fraglos überwältigend, da tatsächlich unter tausenden überwiegend jungen Leuten Stille und ein Gefühl der Gemeinschaft herrscht.

Egal, ob und an welchen Gott ihr glaubt, in welchem Land ihr lebt, welche Sprachen ihr sprecht und ob ihr allein, zu zweit oder eine ganze Gruppe seid: Es lohnt sich für jeden nach Taizé zu gehen!

Annika Eberhard

Comunicare viaggiando: con l'UE si può

Tre settimane all'estero per una vacanza-studio da sogno: lezioni con madrelingua di mattina, shopping e turismo nel pomeriggio e divertimento con gli amici la sera: quale ragazza direbbe di no a questa esperienza? Peccato che con la crisi economica alle calcagna, nessuno vorrebbe pesare sui propri genitori con una ulteriore spesa per un'esperienza estiva.

Non molti sanno, però, che c'è un grande alleato dei giovani, che può dare una grossa mano nella realizzazione di questo desiderio. È l'Unione Europea, che in partnership con la Regione offre agli studenti del triennio delle scuole

superiori dei fondi per realizzare il sogno di una vacanza-studio. Si tratta del PON /FSE "Comunicazione nelle lingue straniere" che permette a 15 alunni con buone basi di lingua straniera, di trascorrere tre o quattro settimane all'estero e di seguire un corso di 60 o 80 ore presso un istituto linguistico. Alla fine di tale corso, si sostiene l'esame per ottenere una certificazione riconosciuta a livello internazionale. I fondi previsti dal PON coprono le spese di viaggio, soggiorno e vitto, trasferimenti vari, materiale didattico, assicurazione ed esame finale per ogni studente.

Un'esperienza da non lasciarsi scappare, insomma, e gli alunni della 4° A del Liceo Scientifico e Linguistico "Federico II di Svevia", l'anno scorso hanno colto al volo questa opportunità. Dopo un solo anno di studio di spagnolo,

si sono avventurati a settembre in un corso di tre settimane, livello B1, a Málaga, nel Sud della Spagna. Hanno conciliato lo studio con il divertimento; hanno appreso la lingua non solo sui banchi di scuola, ma anche tra la gente in città. Hanno scoperto le caratteristiche della cultura e del folklore spagnoli, visitando città di rilievo come Granada, Siviglia e Ronda. Tre settimane sono volate e grazie alle lezioni con i madrelingua in Spagna e alla preparazione in classe successiva al corso, a Novembre hanno affrontato l'esame per la certificazione, superato poi da tutti con punteggi di tutto rispetto. Un risultato notevole, frutto di un'esperienza che si spera di ripetere la prossima estate con il livello successivo. Málaga, aspettaci!

Anna Falcicchio

SUMMARY

The EU gives high school students the chance to experience three or four weeks abroad, granting them food, accommodation, a language course and examination fee for the language certification. An inimitable experience that we, the students in the class 4A, lived last year in September, in Málaga, in the South of Spain. In those weeks we improved our Spanish language not only in the classroom, but also talking with other young guests of our institute, with shopkeepers and tour guides. The course with native speakers and the preparation in the classroom helped us to pass the certification exam with considerable final results. Our next target? Returning to Spain to pass the next level.

SUMMARY

Taizé is a Christian community in France, which is quite a popular place especially for young people to meet. You can go there for reasons of faith, for meeting critical and modern people who come from all over the world or just for visiting an inspiring place. Irrespective of whether you're religious or not, where you come from, which languages you speak or whether you are alone or not: It'll be worth going there!

A three months dream

Las cuatro mañana, te levantas a duras penas para coger un avión destino a Barcelona, donde nos aguardaban 6 infinitas horas de espera en el aeropuerto del Prat: los nervios y las ganas de llegar se multiplican por cien durante cada segundo, el tiempo y tu solo lo dejas pasar, esperando que no tarde mucho en llegar el momento de poner los pies en el lugar que será tu nueva casa. El avión despega, comienza tu nueva vida, una nueva vida como un francés más, teniendo que valerte por ti mismo, lejos de todo lo que conoces pero con la certeza de que los tres meses que tienes por delante serán inolvidables. Que ¿cómo lo sabemos? Porque nosotros estamos viviendo esa experiencia ahora mismo, esa experiencia llamada MAC (Movilidad de Alumnado Comenius).

Este programa europeo lleva a cabo cada año el intercambio entre estudiantes de diferentes países europeos para el aprendizaje de diversas lenguas y culturas de nuestro continente.

Volviendo a la historia, somos los alumnos de A Coruña que estamos en Terrasson – Lavilledieu, Aquitaine, Francia. Ya hace más

SUMMARY

We are a group of Spanish students who are living in France for three months, thanks to an european Comenius programme. In this article, we are talking about our first opinion before coming to France, and about what we think right now. Here, in Terrasson (Aquitaine, France) we are really living the best dream we could imagine. We live up all the people to embark in this amazing experience. The reward is worth it. Thanks.

Jaime Vazquez García, Laura Fernandez Fernandez, Nuria Seoane Lloves, María Díaz Tobar.
Lycée Saint Antoine Exupery, France / IES Monelos, Spain

Les tendances de l'Automne-Hiver 2013

«Vous savez ce que c'est quand vous voyez quelqu'un de séduisant vous sourire et que votre cœur se met à fondre comme du beurre chaud sur une tartine grillée ? Eh bien c'est exactement ce que je ressens quand je vois un magasin...» - Confessions d'une accro du shopping.

Oui je sais, l'été est à peine finit que les nouvelles tendances Automne-Hiver 2013 imaginées et réalisées par les créateurs les plus en vogue sont déjà connues du grand public. N'en déplaise à votre portefeuille, ou bien tout simplement à votre chéri Mesdames, vous ferez du nouveau sac en cuir de chez PRADA votre religion, car oui, le cuir est LA tendance de cet hiver... Voici pour vous le bilan flamboyant des pionniers de la haute couture!

Les couleurs tendance de cet hiver

Après le succès fou du Camel des saisons précédentes, le orange est le nouveau noir et on le

retrouve sous toutes déclinaisons, en passant par le fluo, le fauve ou l'ambre. Et non Mesdames, vous ne regretterez pas le magnifique vert émeraude de vos tongs avec lesquelles vous avez pu flâner sur la Promenade des anglais pendant tout le mois de juillet, car Dolce & Gabanna ou encore Yves Saint Laurent nous offrent des pièces scintillantes de beauté grâce aux nuances minérales: le bleu saphir, le rouge rubis, ou le violet améthyste ont illuminé les podiums par leur splendeur.

Les must-have! Lanvin et Thierry Mugler ont découvert le nouveau détail fashion de cet hiver: La basque. Il s'agit d'un volant cousu sur un vêtement (trench, blazer, tailleur). Ceci vous donnera une allure de rêve en structurant votre silhouette! En adéquation avec les couleurs splendides du Moyen-Orient, vous ne pourrez pas faire l'impasse des incrustations de détails chics dans les vêtements: pierres précieuses (saphirs, émeraudes, rubis), sequins, perles, fleurs sur tulle, vous permettront de rayonner toute la journée même par temps nuageux... En manteau pour pourrez opter pour l'indémodable oversized pour un côté rétro-chic ou bien pour la cape de l'hiver

dernier, cette fois ci, en version mini!

Les matières tendances de cet hiver

La fourrure, de préférence fausse pour ne pas s'attirer les foudres de la PETA, nous surprend et ose la couleur, à vous de choisir Mesdames ! Enfin, une petite touche de cuir illuminera votre silhouette. Vous pourrez en trouver autant dans un sac de créateur que dans des magnifiques escarpins Louboutin avec leurs semelles de cuir rouge absolument divines.

Certes ceci peut en effet paraître osé ou même tout simplement futile, mais n'oubliez pas que le mot "Fashionista" ne rime pas avec "arriérée mentale". Il est tout à fait possible de boire un thé dans un café Parisien en portant des chaussures Jimmy Choo, accompagnée de l'essence de "Coco Mademoiselle" tout en lisant un manuel de Sciences Politiques. Car oui, aujourd'hui la Femme mène en parallèle plusieurs projets, c'est une femme moderne et à la mode à ses pieds.

Bon Hiver à tous!

Rozenn Le Roux

SUMMARY

Yes I know, summer is just over and new trends imagined by famous designers for the next season are already known. Whether your wallet or your boyfriend likes it or not, you will fall in love with the new Prada leather handbag..., because yes of course! Leather is THE trend of this winter...

Designers outcome go through orange success, pastels colors, black and white, but also Middle East colors. Thierry Mugler and Lanvin have made your dreams coming true Ladies, the "basque" is THE must-have of the season, and also the XXL belt, the inlaying smart details in clothing, and finally the oversized coat or the little cape. Fur, velvet and leather are the matters to wear this season.

Of course, this can be daring or completely unimportant, but don't forget that the word "fashionista" doesn't rhyme with "mentally retarded". Today the woman is smart, intelligent and realise several projects at the same time. It's a modern woman who has the world at her feet.

Happy winter everybody!

LAIKRAŠČIO „DEFRIT“ 78 NUMERI

GALITE RASTI INTERNETE

www.jggimnazija.lt/defrit.pdf

Mums galite rašyti: lesciauskiene.i@gmail.com

Jaunoji sporto žvaigždė iš Lietuvos

Laisvalaikis prie kompiuterio, merdėjimas prie televizoriaus, paviršutiniškos „blevyzgros“ su draugais, miegojimas iki vidurdienio – visa tai dabar atrodo taip iprasta daugumai penkiolikmečių. Žinoma, atsiranda dar ir tokiai, kurių tėvų verčiami slenka į dailės ar muzikos mokyklą. Bet tikriausiai nė vienas negalėtų pasigirti tuo, kuo gali mūsų šalies jaunoji plaukikė Rūta Meilutytė.

Meilutytės pavardę nuo šios vasaros žino ne tik kiekvienas lietuvis, bet ir labiau besidomintis sportu Puerto Riko ar bet kokios kitos šalies gyventojas. Priežastis labai elementari – vasaros olimpiada. O kad Rūta ten patektų, ji praleido begalę šlapią dieną baseine. Treniruotis ji pradėjo Kaune, būdama septynerių metų. Tikriausiai mažai kas galėjo tikėti, kad būtent ši mergytė po aštuneriu metų pagerins Europos rekordą. Dėl šeimyninių priežasčių Rūtai teko persikraustytį gyventi į Angliją. Ten ji pratęsė savo ilgas ir varginančias treniruotes. Jai tekėdavo keltis penktą valandą

ryto, kad prieš mokyklą dar spėtų paplaukioti baseine. Grįžusi iš mokyklos Rūta keliaudavo atgal į baseiną. Bet kaip pati mergaitė teigia, visa tai jai teikia tik malonumą. Ir sunkios treniruotės nenuėjo veltui. Penkiolikmetė Rūta Meilutytė įvykdė normatyvą ir pateko į Londono olimpiadą, kur ir prasidėjo jos šlovės kelias... Šviesiaplaukė lietuviatė nugalėjo daug vyresnes bei labiau patyrusias konkurentes ir laimėjo aukso medalį 100 metrų krūtinė plaukimo distancijoje. Rūta dar ir po kelių dienų negalėjo patikėti, kad būtent ji yra olimpinė čempionė. Tuo negalėjo patikėti ir visa

AJUSTE DE CUENTAS

25 de septiembre de 2012, la policía arremete contra los manifestantes en Madrid. Hombres y mujeres desarmados son aporreados en el suelo. En pleno siglo XXI cuesta creer que aún existan estas prácticas de violencia innecesaria. ¿Cómo hemos llegado a este punto?

Nos podemos remontar a los años 90. El gobierno vigente en aquel momento, puso en práctica la nueva Ley del suelo. Esta permitía convertir terreno rural en urbanizable con el fin de aumentar la oferta de inmuebles y así bajar su precio. Al principio tuvo el efecto esperado, pero poco a poco la demanda aumentó descontroladamente y como consecuencia su precio. Los sueldos se congelaban mientras los precios seguían subiendo. Se concedieron hipotecas y otros créditos sin tener en cuenta el poder adquisitivo, así por primera vez trabajadores con un sueldo mínimo podían permitirse una vida más que acomodada. Las deudas familiares y empresariales provocaron las deudas bancarias internacionales que se juntaron con la crisis de EEUU de 2008. En este momento los políticos españoles aseguraban que la crisis no era real, pero la cola del paro aumentaba estrepitosamente.

Con todo esto la sociedad española creyó oportuno un cam-

SUMMARY

The anticrisis measurements that the government carried out weren't accepted by a big number of Spanish citizens, who went out into the streets the past 25th September to fight for their rights.

The result was a fight between the police and the protesters, and a final feeling of helplessness bigger than the initial spirit of protest.

Raquel Núñez, Alejandra Fraga, Águeda Castro

SUMMARY

The article features Rūta Meilutytė, a teenager Lithuanian champion in the Olympics 2012, London. Her success was an immense achievement in all sport history and she became a celebrity almost overnight. But in real life Rūta is a simple, hard working girl who certainly won't catch a "star disease". After the hot summer of 2012 she became a source of inspiration for thousands of Lithuanian teenagers.

Marta Marcinkutė

Die Residenz des „Dicken Friedrichs“

Residenzschloss Ludwigsburg

Das Ludwigsburger Schloss, welches im 18. Jahrhundert entstand, ist ein Ensemble von Residenzschloss, Schlossgärten und einem herrlichen Märchengarten. Es diente den Herzögen und Königen von Württemberg als Residenz und gilt zu den imposantesten und weitläufigsten Barockanlagen Europas. Mehrere Museen und verschiedene Einrichtungen bieten einen vielseitigen Einblick für Jung und Alt.

Im 19. Jahrhundert nutzte Friedrich I. das Schloss als Sommerresidenz. Wegen seiner doch

sehr überragenden Körpergröße und seiner gewaltigen Leibesfülle wurde er auch „Dicker Friedrich“ genannt. Wegen seiner Fettleibigkeit mussten viele Möbel maßgeschneidert und dadurch seinem Bauchumfang angepasst werden, was einen Blick in die Möblierung seiner Zimmer umso interessanter und eventuell auch amüsanter macht.

Dieses besondere Gebäude ist eine Reise wert.

Carla Weiland

SUMMARY

The Castle of Ludwigsburg consists of the residential palace, palace gardens and a beautiful fairy garden. It is one of the most outstanding artistic achievements of the 18th century and one of Europe's most impressive and extensive Baroque complexes. In the 19th a fat king called “dicker Friedrich” used the Castle as a summer residence. The furniture were custom-made for his corpulent shape. This particular building is worth a visit.

Histoire, art et mathématiques...

Tout comme la Tour Eiffel, le musée du Louvre est un des monuments français les plus connus. Il est composé de la cour Napoléon, du Palais du Louvre, de l'arc de triomphe du Carrousel datant de 1809, et de ce qui en fait sa popularité, une pyramide de verre. C'est d'ailleurs celle-ci qui intrigue le plus : Pourquoi un bâtiment si moderne au milieu d'anciens édifices ?

Cette pyramide en verre est commandée par François Mitterrand, un ancien président de la république française (1981–1995) à l'architecte américain d'origine chinoise Ieoh Ming Pei en 1983. «J'ai utilisé une pyramide parce que c'est la forme géométrique la plus simple» a expliqué l'artiste. «Elle donnera de la lumière au sous-sol qui deviendra le cœur et la tête du Louvre. Le verre reflète le palais du Louvre et le ciel, jouant ainsi avec la lumière de

SUMMARY

Just as the Eiffel Tower, Le Louvre is one of the most famous French monuments. It is composed of the Napoleon yard, the Louvre Palace, the Carrousel triumphal arch and the glass pyramid. It is this glass pyramid which makes the museum so famous. The project was commissioned by a former French president, François Mitterrand to a Chinese-American architect Ieoh Ming Pei in 1983. After four years of construction, the pyramid was inaugurated in 1989. With an entire metal structure, it is 21.64m high and 35.42m long (on a square base). There are 673 diamond-shaped glasses and the pyramid reflects itself in the water which is at its base.

The most visited monument in France (about 8 million visitors per year) was first built by Philippe Auguste in 1190. It was a jail at that time, but improvements have been made since then, and the appearance that we know now comes from the 17th and 18th century (Kings Louis XIV and Louis XV).

The Pei pyramid upgrades the old architecture and brings a new view of Paris which mixes old and modern times.

Lietuvių kalbos tarmės

Kai per didžiajias metų šventes susitinkame su giminėmis iš kitų Lietuvos kampelių, ilgai netyla kalbos. Pradėjus dalintis išpuožiaisiais, pabyra daug įvairių tarmių žodžių. Tetos šeima iš Garliavos kalba suvalkietiškai, dėdė ir jo žmona iš Šiaulių - aukštaičių tarme, o seneliai, taip pat mano, pusseseriu, pusbrolių šeimos šneka žemaitiškai. Mums tetrūksta tik dzūkiškų žodžių skambesio savame šurmuelyje.

Lietuvių kalboje yra dvi tarmės – žemaičių ir aukštaičių. Kiekviena jų skirstoma į patarmes, o šios – į šnekas ir pašnektes.

Žemaičių tarme šnekama Žemaitijoje (Vakarų Lietuvoje). Pagrindiniai skiriamieji fonetiniai jos pozymiai yra du: lietuvių bendrinės kalbos *o*, *é* ir *uo*, *ie* atitinkamens. Vietoje bendrinės kalbos *o*, *é* žemaičiai taria dvibalsius *uo*, *ie*, pvz.: *bruolis* „*brolis*“, *uors* „*oras*“. Taip pat *uo*, *ie* žemaičiai taria trejopai (pagal tai tarmės skirstoma į patarmes): šiaurinė dalis – *ou*, *ei* (*douna* „*duona*“, *peins* „*pienas*“) pietinė – *ū*, *y* (*dūna* „*duona*“, *pīns* „*pienas*“), vakarų – *o*, *é* (*dona* „*duona*“, *pēns* „*pienas*“).

Aukštaičių tarme kalbama etnografinėje Aukštaitijoje (Vidurio ir Rytų Lietuva), Dzūkijoje (Pietų Lietuva) ir Suvalkijoje (pietvakarinė Lietuva). Pagal nevenodą dvigarsių *an*, *am*, *en*, *em* bei balsių *q*, *ę* tarimą aukštaičių tarmė skiriama į tris patarmes: vakarų, pietų, rytų. Ankstesnėje K. Jauniaus-A. Salio tarmių klasifikacijoje šnektą ir pašnekčių fonetikai iliustruoti buvo sugalvoti pravar diniai jų atstovų pavadinimai:

pantinkai (*pantis*), *pontinkai* (*pontis* „*pantis*“), *puntinkai* (*puntis* „*pantis*“), *žadininkai* (*žadis* „*žodis*“), *žalininkai* (*žalė* „*žolė*“), *rōtininkai* (*rotas* „*ratas*“),

dādininkai (*dada* „*dėdė*“).

Vakarų aukštaičių patarmė yra artimiausia bendrinei lietuvių kalbai. Pietvakarių aukštaičių (suvalkiečių) patarmės pagrindu ir susiformavo bendrinė lietuvių kalba. Tai nulémė istorinės salygos. Jonas Basanavičius bei Vincas Kudirka, kilę iš Suvalkų gubernijos, žavėjos ir didžiavosi vakarų aukštaičių tarmės pagrindu susiformavusia raštų kalba, kuri seniau buvo vartota Rytų Prūsijoje. Taigi, jiems teko tą raštų kalbą pritaikyti savo tikslams, kiek priartinti prie savosios vakarų aukštaičių pietinės dalies tarmės.

Taip pat didelį naujosios bendrinės kalbos kūrimo bei norminimo darbą atliko žymusis lietuvių kalbininkas Jonas Jablonskis.

Rytų aukštaičių patarmė turi daug šnekų. Pietų aukštaičių (dzūkų) patarmė į šnekas ne skirstoma. Iš priebalsyno ypaty-

bių jai būdingas dzūkavimas, tai yra *č*, *dž* tarimas *c*, *dz* (*ca* „*čia*“, *dzaugsmas* „*džiaugmas*“) bei *t*, *d* ir *tv*, *dv* tarimas *c*, *dz* ir *cv*, *dzv* prieš *i* tipo vokalizmą (*ciltas*, *dziela* „*dienos*“, *cvinkc* „*tvinkti*“, *dzvi* „*dvi*“).

Lietuvių kalba išties turtinga bei sudėtinga. Ne kiekvienam Lietuvos gyventojui lemta tobula mokėti ją. O užsieniečiui ji yra tikras išbandymas: linksniai, giminės, krūva veiksmažodžio formų, kur dar liežuvį „*laužantis*“ kirčiavimas, o ilgiausias lietuviškas žodis *nebeprisiškiakopūsteliaujantiesiams*, ko gero, visai ne įveikiamas. Mes, lietuvių, turime didžiuotis savo nuostabia, melodiška kalba, puoselėti ją, stengtis neteršti jos barbarizmais bei, žinoma, neužmiršti skambijuojančio krašto tarmių.

Gabrielė Musneckytė

SUMMARY

Lithuanian language has two dialects: Aukštaičių (Aukštaitian, Highland Lithuanian), Žemaičių/Žemaitian (Samogitian, Lowland Lithuanian). Dialects are divided into subdialects. Both dialects have 3 subdialects. Samogitian is divided into West, North and South; Aukštaitian into West, Dainavian and East (the South and East dialects are also known as Dzūkian dialects due to their frequent use of *dz* for standard *dž*). Each subdialect is divided into smaller units – speeches (šnekos). Standard Lithuanian is derived mostly from Western Aukštaitian dialects. Influence of other dialects is more significant in the vocabulary of standard Lithuanian.

Kelmės dvaro sodyba

Lėtu žingsniu traukdama į kasmet Kelmės krašto muziejaus organizuojamą koncertą, sustoju. Priekyje, ant nedidelės kalvos, stovi muziejus, o tiksliau – Kelmės dvaro sodyba. Nors dvaro sodyba yra bene vienintelis kultūros paveldo paminklas, esantis Kelmėje, nieko daug papasakoti apie jį negalėčiau. Taigi, nusprenčiau bent truputį pasidomėti šiuo architektūros kūriniu.

Dvaras pradėjo formuotis jau XV a., o 1780 metais pastatyti ir rūmai. Šimtmečiu vėliau architektas F. Lehmann atliko Kelmės dvaro rūmų perstatymo projektą, taip pat buvo suplanuota įrengti parką. Stipriai nepakitęs, ištvrės keletą restauracijų ir pertvarkymo darbų, dvaras ir šiandien džiugina keliškius.

Buvusi Kelmės dvaro sodyba yra ne tik Kelmės kultūros paveldas, bet ir svarbus Lietuvos architektūros paminklas. Tai re-

tas barokinio stiliaus provincijos dvaras. Nors pagrindinis pastatas nedidelis, patalpos alsuoja barokui būdingu įmantrumu. Idomus išplanavimas, senoviški, prabangūs baldai, šviesus koloritas – visa tai alsuoja XVII–XVIII a. dvasia.

Dvaras idomus ir tuo, kad prie kelio į miestą nuo XVII a. stovi dviaukštis, renesansinių formų su baroko elementais kvadratinis pastatas, kurio apačioje įrengtas įvažiavimui į dvarvietę skirtas bromas. Tai – dvaro vartai. Pastato rūsyje buvo įrengtas kalėjimas, o virš jo – biblioteka su maža atvira arkada orkestrui.

Dvaro sodyboje gausu autentiškų pastatų, tarp jų ir visiškai neseniai restauruotas svirnas. Tai medinis pastatas, skirtas laikytis grūdams. Pirmą kartą dvaro svirnas paminėtas XVIII a. Tai gryna liaudiškų tradicijų medinis pasta-

tas. Kelmės dvaro svirnas svarbus tuo, kad jis yra seniausias tokio tipo Lietuvoje. Pamatai akmenų mūro, sienos medinės, stogas dengtas skiedromis. Vienintelis dekoras elementas – durys, kurias puošia autentiški raštai, vyriausiai, apyrankė ir užraktas.

Pasibaigus renginiui, keliauju namo apimta geros nuotaikos. Smagu ne vien dėl puikaus koncerto, bet ir dėl papilnėjusio žinių bagažo. Dabar suprantu, koks svarbus yra Kelmės dvaras Lietuvos architektūrai ir kaip svarbu yra saugoti savo šalies kultūrinį paveldą.

Tam, kad neišnyktume išistorijos puslapių ir kad ateities kartos, kaip ir mes, galėtų pasidžiaugti bei didžiuotis tikrais istorijos pėdsakais.

Beatričė Raščiūtė

SUMMARY

Due to destructive impact of World War II, our region cannot boast itself of a lot of beautiful buildings. However, we are proud to introduce Kelmė Manor Homestead, an architectural monument with Renaissance and Baroque elements from 17th century. Now it houses the regional museum.

A barn is a structure to store grain.
These structures are called by two names in Lithuanian: „svirnas“ and „klėtis“

LA CIUDAD DE CRISTAL

A Coruña, como uno de los principales destinos turísticos gallegos, cuenta con una serie de paisajes y lugares que no puedes dejar de ver si visitas la ciudad herculina.

Vamos a hacer una breve selección de los diez más emblemáticos. En primer lugar, es necesario nombrar la Torre de Hércules, monumento estrella de la ciudad, es el único faro romano actualmente en funcionamiento, fue declarado Patrimonio de la Humanidad por la UNESCO en 2010. La torre se sitúa al final del paseo marítimo que transcurre a lo largo de las maravillosas playas de Riazor y Orzán, principal punto de encuentro de la ciudad y sobre todo antes y después de los partidos que se disputan en el Estadio Municipal de Riazor, casa del equipo Deportivo de la Coruña, fundado en 1906, el cual ha generado en los últimos años un gran interés social.

Si nos desplazamos al otro lado del centro de la ciudad, contemplaremos la dársena de la Marina, desde la cual podemos ver las numerosas galerías que le dan a A Coruña el nombre de "Ciudad de Cristal". Detrás de las galerías, daremos con la Plaza de María Pita, donde se sitúa el ayuntamiento, edificio modernista del S.XIX.

Dejando atrás el ayuntamiento entramos en la zona del Parrote, donde comienza la llamada ciudad vieja, casco histórico de la ciudad con calles empedradas, numerosas iglesias románicas, casas museo, etc.

Culturalmente La Coruña es una ciudad muy rica, con varios

museos como la Casa del Hombre (DOMUS), el Acuario Finisterre, la Casa de las ciencias o el recién inaugurado Muncyt (museo de la ciencia y la tecnología). Además, contamos con numerosas zonas verdes como el mirador de San Pedro, desde el cual se ve toda la metrópolis, el parque de Santa Margarita, ubicado a escasos metros del Palacio de la Ópera, donde constantemente están representándose distintas obras teatrales, exposiciones, conciertos y por último los jardines de Méndez Núñez, zona de ocio nocturna.

Ana Pintané García y
Ricardo Antúnez Rolle,
4ºESO B

LAS GALERÍAS

Son balcones cerrados con carpintería de madera pintada de blanco y hermosas cristalerías, algunas de colores, lo que ha dado nombre a A Coruña de la ciudad de cristal. Se empezaron a construir en el siglo XIX en las fachadas posteriores de las casas para permitir que entrase la luz del sol en el interior de las viviendas evitando la lluvia. La Avenida de la Marina es el mayor conjunto acristalado del mundo, es como una segunda piel de las casas, que permite pasar la luz, captar el calor en invierno, refrescar las habitaciones en verano, el mar entra en ellas y ellas se abren al mar y a la ciudad.

SUMMARY

This article is about ten places to visit in La Coruña, Spain. We talk about the famous Hercules Tower, the beaches, the harbor, social environment zones, parks like Santa Margarita, San Pedro's gazebo or Bens and museums like the aquarium Finisterre or the Domus ... and other points of interest, entertainment and culture, all of this from the point of view of two teenagers from La Coruña.

Window balconies, which date from the XIX century, are the most emblematic buildings in A Coruña and the ones which gave the name of "glass town".

DEFRIT im Interview mit den wise guys

Die wise guys sind in Deutschland DIE accapella-Gruppe schlechthin. Viele ihrer ausschließlich deutschsprachigen Lieder und Interpretationen gehören inzwischen fast schon zur Allgemeinbildung. Einmal im Kopf, verbreitet sich zum Beispiel der „Ohrwurm“ rasend schnell im Schulhaus und schon bald schallt es von nah und fern: „Hallo, hallo! Ich bin dein Ohrwurm. Dein Ohrwurm!“

Ihre Konzerte schaffen, was sonst keine deutsche Band schafft:

– Sie sprechen alle Generationen gleichermaßen an. Besucht unsereins ein Bushido - Konzert, erwartet er eher nicht, 70 oder 80-jährige dort anzutreffen. Hansi Hinterseer hingegen wäre wohl etwas überrascht, wenn er plötzlich einer Horde kreischender Teenager ausgesetzt wäre.

Anders bei den wise guys - Konzerten. Zwar bevölkern die Generationen 40 plus eher die Sitzplätze im hinteren Saalbereich, welche eine natürliche Grenze zu den Stehplätzen im vorderen Saalbereich darstellen. Aber sie sind nicht die einzigen im Raum.

Vielmehr stehen am Bühnenrand nicht nur Familien mit Kindern, sondern tatsächlich auch Jugendliche und Studenten. Es erscheint unmöglich aber es ist wahr.

All diese Menschen der verschiedensten Altersstufen und Erwartungshorizonte versammeln sich in einem Saal um gemeinsam die Lieder der wise guys mitzusingen und ein bisschen Spaß zu haben. Diesen Effekt erreichen die 5 Sänger vor allem durch ihre im Vordergrund stehenden Texte, welche manchmal nachdenklich sind, aber größtenteils zum Schmunzeln bringen. Dies brachte den wise guys bereits große Erfolge: Die CDs „Frei“ und „Wo der Pfeffer wächst“ erhielten beide

die Goldene Schallplatte, da von ihnen je 100.000 Platten verkauft wurden. Zusätzlich schafften es ihre Alben „Frei“ und „Klassenfahrt“ in die deutschen Albumcharts und erreichten sogar Platz zwei.

Umso mehr freue ich mich, dass sich Dän, der kreative Kopf der Gruppe, ein wenig Zeit genommen hat, um mir ein paar Fragen über Europa und natürlich über die wise guys zu beantworten.

Im Anschluss lest ihr also nun die Fragen und Antworten unseres exklusiven wise guys – Interviews!

DEFRIT: Glaubst du die europäische Zusammenarbeit zwischen den Jugendlichen der verschiedenen Nationen ist gut genug?

wise guys: Ich kenne mich da nicht so ganz detailliert aus, aber ich denke, es kann sozusagen nie "genug" Austausch und Zusammenarbeit zwischen Jugendlichen in Europa geben. Positiv finde ich aber auf jeden Fall, dass es jetzt doch einen vergleichbar guten Kontakt zu den osteuropäischen Ländern gibt. Als ich noch ein Kind bzw. Jugendlicher war, zählten diese Staaten ja zum "Ostblock" und waren für uns noch Bücher mit sieben Siegeln.

DEFRIT: Soll Englisch eine Sprache werden, die jeder in Europa spricht?

wise guys: Da hätte ich nichts gegen, wenn zumindest die meisten Europäer AUCH Englisch könnten. Es ist tatsächlich schwierig, wenn man in Spanien oder in Frankreich ist und dort praktisch NIEMAND Englisch spricht.

DEFRIT: Ist es wichtig, dass man viele verschiedene Fremdsprachen lernt oder reicht Englisch?

wise guys: Ich finde Menschen faszinierend, die viele verschiedene Sprachen sprechen - obwohl ich gestehen muss, praktisch nur Deutsch und Englisch zu können. Ich denke schon, dass es den eigenen Horizont massiv erweitert, wenn man Sprachen lernt. Und

man kann sich einfach erheblich besser mit Menschen verstehen, wenn nicht beide auf eine gemeinsame Fremdsprache ausweichen müssen. Für den "Normalsterblichen" ist es sicher völlig ausreichend, "nur" Englisch zu können. Aber wenn ich noch mal die Gelegenheit hätte, würde ich gerne mehr Sprachen lernen.

DEFRIT: Warum habt ihr euch entschieden, deutschsprachige Lieder, welche vor allem durch ihre originellen Texte und Melodien glänzen, zu machen? (Auch in Anbetracht dessen, dass Englisch inzwischen bei Liedern Standardsprache ist, die Texte meist nur wenig hergeben müssen, sowie elektronische Beats Melodien oft abgelöst haben?)

wise guys: Bei der Musik war es mir schon als Kind wichtig, dass ein Lied eine tolle Melodie und interessante Harmonien hat. Deshalb war ich auch immer Beatles-Fan. Und was die Texte betrifft, so haben auch wir mit englischen Texten angefangen, bis wir irgendwann merkten, dass es viel mehr Spaß macht, Lieder zu singen, bei denen die Leute auch

wirklich verstehen, was man da singt. Dadurch kann man sein Publikum viel mehr "mitnehmen". Man kann Leute zum Lachen, aber vielleicht eben auch zum Nachdenken bringen.

DEFRIT: Woran liegt es, dass ihr trotz all der Unterschiede zur „üblichen“ Musik so beliebt seid?

wise guys: Vielleicht ist es ja genau diese Andersartigkeit, die die Menschen so an uns schätzen. Wir wundern uns selbst manchmal, wie viele Leute wirklich

verschiedensten Alters und unterschiedlichster Herkunft bei uns im Konzert sind. Aber ein ganz wichtiger Faktor ist bestimmt auch, dass wir uns nie verstellen oder irgendeine Rolle gespielt haben.

DEFRIT: Ein paar Worte zum Schluss...

wise guys: Kommt mal zu einem Konzert von uns - es wird Euch gefallen!!! ;-)

Elisabeth Karle

SUMMARY

In Germany, the wise guys are a very famous music group. They sing accapella and write songs which make you laugh or think about it. Grandmas as well as families or teenagers visit their concerts. I interviewed Dän, the creative songwriter of the band. We talked about Europe and of course the wise guys. He told me that he advocates the collaboration of the European youth. Moreover he highlighted the importance of languages as a central part of accommodation between the nations. After that we talked about the aspects which have made the wise guys that famous. In his opinion, this is caused by the language they chose. Because their texts are written in German and not in English like the most songs in the charts are, people are able to understand their meaning. Due to the fact that their lyrics are often funny, people start smiling while they listen to them. Furthermore he mentions that the wise guys have never dissembled which makes them authentic.

Quote rosa, non solo numeri...

Fornite alle donne occasioni adeguate e le donne potranno fare tutto. (O.Wilde)

Per quale motivo allora i maschi superano di numero le donne in politica?

Le stime parlano chiaro: solo il 17,77% di donne siedono in Parlamento.

Risultato sconcertante, prova inconfondibile del ruolo quasi inesistente che la donna ricopre nella nostra vita politica.

Ritenuta, in un passato neanche tanto lontano, unicamente utile alla procreazione, da sempre

rinchiusa tra le mura domestiche, con gran fatica si è ritagliata un ruolo importante in vari campi tranne che nella politica.

Un'iniziativa volta a favore della popolazione femminile è nata proprio nel nostro "arretrato" territorio pugliese.

Si è pensato di scongiurare il fenomeno descritto attraverso una raccolta di firme a favore della proposta di legge regionale per la pari rappresentanza di donne e uomini nel Consiglio Regionale della Puglia.

La proposta prevede la pari rappresentanza dei sessi all'interno di ogni lista e la possibilità per l'elettore di esprimere una o due

preferenze, che non potranno riferirsi a candidati dello stesso sesso.

Un'opportunità vincente, che porterà la donna spazi di azione che non aveva prima, pur avendo pienamente diritto.

Consideriamo tuttavia anche l'altra faccia della medaglia, siamo, infatti, consapevoli della forzatura di questa e di altre analoghe iniziative: le quote rosa, per esempio, sono finalizzate ad implementare la rappresentanza femminile negli organi dirigenti delle imprese al 30 % entro il 2015 e al 40 % entro il 2020. In questo modo la donna siederà ai vertici, ma questo non basta. Ci

devono anche essere deleghe, non solo numeri.

Se la nostra società non fosse stata così ostile al radicamento femminile in politica, probabilmente non avremmo adottato misure di questo tipo. Si spera,

dunque, che muti la mentalità degli uomini, in modo che non costituisca più un freno allo sviluppo della società, ma un punto di forza per progredire insieme, senza alcuna discriminazione.

Teresa Ferrulli, 3C

SUMMARY

In Italy only the 17,77 % of the women sits in Parliament for they aren't considered fit for hold these orders.

With the collection of the signatures for the bill for the equal representation of women in the Regional Council, Puglia gives an opportunity at the women.

"The Pink Quotas" is also helping them to increase the female representation in the companies.

But is it really an occasion or a forcing to prove to be a democratic country?

The making of Harry Potter!

Amis sorciers, ou fans inconditionnels de la saga de JK Rowling, les Studios Leavesden situés près de Londres vont vous révéler les secrets d'un tournage qui a bouleversé le monde entier. Officiellement ouvert depuis le 31 Mars dernier, petits et grands, anglais ou étrangers s'y sont pressés afin de vivre un tant soit peu l'expérience fabuleuse du Making of Harry Potter.

Mesdames Messieurs, lorsque vous verrez le sigle de la Warnes Bros à l'entrée des Studios, vous perdrez toute la mentalité acquise au court de votre vie. Vous pénétrerez dans le hall d'accueil ou vous pourrez apercevoir de nombreuses photographies des personnages de la Saga ainsi que la célèbre Ford Angelina. Wahouuu ! N'est-ce pas ? Oui, je sais, cependant, la visite dure 3h, alors entrez vite vite !

"Qu'est ce que c'est que cette file d'attente ..?" Après avoir patienté quelques instants vous entrerez dans une pièce où vous

visionnerez un film de 5 minutes ou les personnages d'Harry, Ron et Hermione vous présenteront les Studios. Ensuite les portes de la Grande Salle s'ouvriront sous vos yeux ébahis. Vous pourrez arpenter ce réfectoire et découvrir plusieurs costumes originaux ainsi que les tables des maisons. Devant vous se dresseront les statuts des professeurs de l'école de sorcellerie Poudlard, ce qui rendra l'endroit encore plus magique.

Ensuite vous pourrez voir que les détails mis en place sont impressionnant, chaque chose compte ! Vous pourrez déambuler dans le bureau de Dumbledore, vous extasier devant la chambre d'Harry et de Ron, vous imaginer dans un cours de potions avec Rogue comme professeur, rêver d'être un Griffondor quand vous apercevrez la Salle Commune... Les costumes des acteurs, les perroques, les objets de la salle sur demande, le hall du ministère de la Magie, la cuisine des Weasley ou le bureau d'Ombrage seront présents sous votre air estomaqué. Respirer, respirer, vous n'en êtes même pas à la moitié !

Pour les plus courageux, vous pourrez patientez 1h00/1h30 afin de faire un tour sur un balai. Vous aller aussi pouvoir déambuler en-

tre la maison des Dursley, celle des Potter, le Magicibus... Vous verrez les créatures ainsi que les effets spéciaux du monde d'Harry Potter. Vous pourrez admirer Aragog, Dobby ou bien les objets robotisés...

La visite continue avec cette fois ci une promenade dans le chemin de Traverse où vous pourrez découvrir la banque Gringotts, la boutique de baguette d'Ollivanders, le magasin de balais ou celui de hiboux, celui des farces et attrapes des frères Weasley, Mme Guipure, Fleury et Bott...

La production décidera de vous estomaqué une fois de plus. En effet, un travail de titan qui occupe toute l'ampleur d'une salle s'offrira à vous : la maquette géante de Poudlard. Vous verrez les détails minutieux des constructeurs et vous reconnaîtrez chacun des lieux.

Votre visite s'achèvera dans la boutique de souvenirs où vous vous ferez une joie d'acheter votre propre baguette, un costume de sorciers, les livres en version originale ou même des Chocogrenouilles pour les plus gourmands.

Rozenn Le Roux

Kultūringas žmogus. Mitas ar tikrovę?

ir toliau žiūri kvailas televizijos laidas.

Pasipūtėlis praplaukia pro be- dalį varguoli išpūtės krūtinę, nosi- mi braižydamas dangų. Pilname autobuse išsidrėbė jaunikaičiai su Nike „dalgiu“ ant krūtinės ir šalia stovinti pavargusi nėščia moteris. Neišsenkantis nepadorus žodynas kiekvienam dialoge. Tai šian- dien taip tipiška, deja...

Ateitis

Tokiu tempu smunkant mūsų kultūringumo lygiui, kas gi nu- tiks rytoj, poryt, kitaip metais, po dešimtmecio? Ar mes vis dar galėsime save vadinti žmonėmis? Ar vėl tapsime laukiniai pada- rais? Mes mirsim. Ne tiesiogine prasme, žinoma. Dingus pagar- bai, dings ir žmoniškumas, mes tapsime tiesiog kiaulėmis. Mirs žmogus, gims gyvulys.

Sprendimas

Opi problema, tiesa? Spren- dimo reikia ieškoti mumyse. Paklauskime savęs: „Ar aš taip nesieliogiu?“. Nemanau, kad atsa- kymas mus tenkins, tad daryki- me išvadas. Sakysite, kad vienas žmogus nieko nepakeis. Pritariu. Susitvarkę su savimi, tiesiog ei- kime ir klauskime to paties kitų piliecių riesta uodegėle.

Netapkime kiaulėmis ar par- šais, išlikim žmonėmis! Gerbki- me kitus! Išlikim mandagūs bet kokioje situacijoje!

Ar Tu esi žmogus??

Laurynas Zavadskis

Anksčiau

I prieitį nugrimzdo laikai, kai gyveno džentelmenai, damos, ponai, ponios, kai mandagumas bei pagarba kitam žmogui buvo tokas pat įprastas dalykas, kaip kvėpuoti ar valgyti. Net i prieš ar nemėgtamą asmenį buvo kreipiamasi pagarbiai. Žinoma, ir tuomet ne visi būdavo išties mandagūs, bet juk žavi vien tas ano laikmečio požiūris į kitą asmenį.

Dabar

Šiandien dažnai pilietis net nepasuka savo „nubukusios“ gal- velės dėl savo elgesio. Tai, kas anksčiau buvo kasdienybė, dabar tapo prabanga. Dabar juk XXI amžius, viskas daroma tam, kad būtų greičiau, patogiau žmogui, o ar patogu jam atsiprašyti, už- leisti, pagelbėti, patarti? Ne! Jis neturi laiko, žmogus nebegeberbia aplinkinių, paklaustas apie man- dagumą nusuka žvilgsni į šoną

SUMMARY

Good manners: a necessity or a thing of past? Do we still care about our polite behaviour? Do we care how we behave in social life? Do we tolerate rude and ill-mannered people around us? Why? These are the questions the author deals with in his article.

Mokslo ir studijų reforma

Prieš kiek daugiau nei mėnesį tarsi iš po žemiu išdygo nauja švietimo reforma, įsigaliosianti 2014 metais. Ji iš pamatų išjudino senesnę tvarką, pakeitė studentų priėmimo į aukštausias mokyklas sąlygas. Ką ši reforma skelbia ir kodėl ji sukėlė tokį didelį pasipirkinių dabartiniams vienuoliktokams?

Ką skelbia pati reforma?

Iš tikrujų, reforma skelbia dvi esmines permainas: nuo 2014 m. skaičiuojant stojamajį balą keiciasi ketvirtasis dėmuo, užsienio kalba, išskyrus filologijos programas, į konkursinių mokomųjų dalykų sąrašą neįrašoma. Tai reiškia, kad norint ištoti į universitetą, reikės išlaikyti ne 3, bet 4

egzaminus ir dar reikės išlaikyti užsienio kalbos (anglų, prancūzų arba vokiečių) egzaminą mokykloje arba tarptautinį užsienio kalbos testą, pavyzdžiui, IELTS (International English Language Testing System). Paradokas tas, kad užsienio kalba iš egzaminų sąrašo tarsi ištrinama, tačiau, norint ištoti į universitetą, ją reikia mokėti ne žemesniu kaip B2 lygiu (B1 lygiu stojant į kolegiją). Taigi konkursinis balas bus formuojamas iš keturių valstybinių brandos egzaminų įvertinimų: pagrindinio dalyko, siejamo su studijų kryptimi ar šaka, papildomo dalyko, siejamo su studijų kryptimi ar šaka, lietuvių kalbos ir literatūros, papildomo dalyko, siejamo su studijų kryptimi ar šaka. Būtent tas ketvirtasis dėmuo ir sujaukė būsimų abiturientų planus, nes jis anksčiau nebuvu būtinės.

Reforma sukėlė mokinį pasipirkinimą

Ši reforma, kai kurių pava- dinta revoliucija, labiausiai pasipirkinimą sukėlė dėl to, kad buvo pranešta jau po to, kai moksleiviai buvo pasirinkę, kokius dalykus mokysis 11-12 klasėse. Taigi tuos dalykus, kuriuos naujoji reforma iš egzaminų sistemą įtraukė kaip 4-tąjį dėmenį, moksleivai išbraukė iš savo ugdymo programų arba nuspindė mokytis juos žemesniu lygiu kaip papildomus, kurie su pasirinkta specialybe tiesiog nėra susiję. Dėl to, pasak moksleivų, naujoji sistema ant jų pečių už- kraus dar didesnį krūvį, nes reikės laikyti papildomą egzaminą.

Tačiau yra ir šviesioji pusė...

Išlaikius papildomą egzaminą, nesusijusį su konkretia speci- alybe, specialybų pasirinkimo ratas prasiplės. Pavysdžiui, abi-

turiantas nori studijuoti psichologiją (socialinių mokslų sritis). Jam reikės laikyti matematikos, lietuvių kalbos ir literatūros, biologijos ir (pagal naujają sistemą) geografijos / antrosios užsienio kalbos / informacinių technologių egzaminus. Tačiau, išlaikius tokius pat egzaminus, galima ištoti ir į aplinkotyrą, kuri priklauso fizinių mokslų sričiai, arba farmaciją, priskiriamą biomedicinos mokslų sričiai. Todėl abiturientas turės pasirinkimo laisvę. Taip pat šia reforma siekiama padidinti susidomėjimą perspektyviomis fizinių ir technologijų mokslų studijomis, nes šių sričių specialistų Lietuvoje ir užsienyje labai trūksta.

Pasveriant visus už ir prieš

Manau, kad ši reforma iš pamatų išjudins senąją tvarką, situaciją pakeis į gerąj pusę. Reforma abiturientams leis laisviau pasirinkti norimą specialybę, galbūt sumažins nedarbą, ypač „klestinti“ tarp socialinius mokslus bausgių studentų. Kaip ir visada, iš pradžių į reformas žiūrima skep-

tiškai, tačiau susipažinus su jomis geriau suprantama, kad nėra jau taip blogai, kaip pasirodė iš pra- džių.

Mangirdas Kazlauskas

SUMMARY

The article deals with a controversial educational state examination reform which is undergoing in Lithuania and which received a wide public attention. Teachers, students, parents and students themselves strongly expressed their opposition, their main argument being the wrong timing: the students have already made their choice of subjects which may not coincide with the requirements of the universities. The author discusses its advantages and disadvantages and gives his critical opinion drawing a logical conclusion which may not be appealing for the majority of students.

About music, playing music and musicians

After lessons I climb up the stairs to the fourth J. Graičiūno gimnazium floor where I meet my friends – members of the musical band „Obertonas“. Here we rehearse, prepare for concerts and various events. Some of our performances on Lithuanian TV, video articles about the group can be found on the internet, in photographs (foto 2). „Obertonas“ played in Šiauliai Region Music Awards (ŠAMA) in one of the biggest Lithuanian arenas (foto 1). We received more than a few awards in various contests in our country, and every year since 2007

at our gymnasium we have been organising a music event called „The Music Dirigible“. Live playing bands from Lithuania come to participate in the event. Out of all bands three of them are named to be the best playing groups and there are also prizes for three best playing instrumentalists. Spectators also vote for their favorite band. It is great that „Obertonas“ wins not only the acceptance of the judges but also the spectators. Pictures from this festival – 3, 4.

In various international projects we have played together with young people from France,

Latvia, Germany, Spain, Italy, Poland (foto 5).

If you wish to see our performance, visit these sites:

www.youtube.com/watch?v=ai6sfGK5ev4;
www.youtube.com/watch?v=0HCV2cxW_GU;
www.youtube.com/watch?v=9Av8b11fgLU;
<http://sama.lt/?p=313>.

Simonas Klimas,
who says a big „thank you“
for all authors of the photographs

1

2

3

4

5

78 „DEFRIT“ NUMERIO REDAKCIJA

Kelmės Jono Graičiūno gimnazijos mokiniai,
jiems padėjo projekto Lietuvoje koordinatorė,
J. Graičiūno gimnazijos anglų kalbos mokytoja Ineta Leščiauskienė,
šios gimnazijos IT mokytojas Algirdas Barančukas,
gimnazijos direktoriaus pavaduotoja Živilė Klimienė,
gimnazijos A.Mikalajūno informacijos centro vadovė Loreta Šuklienė.
Finansus tvarkė vyr. buhalterė Regina Kvietkauskienė.

LAIKRAŠČIO „DEFRIT“ LEIDĖJAI DÉKOJA

Kelmės rajono savivaldybei, finansavusiai projektą

Kelmės jaunimo reikalų tarybai,
pritarusiai projekto įgyvendinimui

Laikraščio „Kelmiskiams“ redakcijai,
padėjusiai įgyvendinti kūrybines idėjas